ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆ

ಗುರುರಾಜ ಎಸ್. ನವಲಗುಂದ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಎಸ್‌ಜೆಎಂವಿಎಸ್ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಜಯಚಾಮರಾಜ ನಗರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.17253278

ABSTRACT:

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೇವಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಅಥವಾ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಬದುಕಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಮಾನವ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮೂಲಬೇರುಗಳನ್ನು ಅರಸುವ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ ಅವರು 'ಜನವಾಣಿ ಬೇರು; ಕವಿವಾಣಿ ಹೂವು' ಎಂಬ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿ ರೂಪಕದ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯು ಕೇವಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಮಾನವನ ಜೀವನಶೈಲಿ, ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವ ಒಂದು ಪ್ರವಾಹವಾಗಿದೆ. ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವು ಸರಳವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಇದು ಸಂಘರ್ಷ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವದ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು 'ಮೊಸಳೆ ಮೇಲಿನ ಸವಾರಿ'ಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಅದರ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಬಂಧವು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ, ಆಧುನಿಕತೆಯು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾನಪದವು ಹೇಗೆ ಈ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಹೊಸ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗದೆ, ಹೊಸ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊರಳು ದಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಡಾ. ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ ಅವರು ಫೋಕ್ಲೋರ್ (Folkore) ಎಂಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪದಕ್ಕೆ ಜಾನಪದ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರು, ಇದು ಜನಪದರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಆಟ ಸೇರಿದಂತೆ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಷಯದ ಬಹುಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಗಹನವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿದೆ.

KEYWORDS:
ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಧುನಿಕತೆ, ಪರಂಪರೆ, ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮುದಾಯ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಜಾನಪದದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವೇ ಅದರ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ. ಇದು ಕಂಠಸ್ಥ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಮೂಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. ಜಾನಪದ ಜ್ಞಾನವು ತಲೆತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿಗೆ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ನೋಡಿ ಅನುಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಿಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಕಿರಿಯ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಜ್ಞಾನವು ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗುಣವೆಂದರೆ ಅದರ ಅನಾಮಧೇಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿ. ಒಂದು ಜಾನಪದ ಕೃತಿಯ ಮೂಲ ಕರ್ತೃ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ, ಆ ಕೃತಿಯು ಸಮುದಾಯದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ಜಾನಪದದ ಜೀವಂತಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರಂತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಒಡಪು, ಕಥೆ, ಗೀತೆ ಮತ್ತು ಕಥನಗೀತೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದರ ಬದುಕಿನ ಆಳವಾದ ಅನುಭವಗಳು, ನೋವು, ನಲಿವು, ಆಸೆ ಮತ್ತು ಕನಸುಗಳು ಜೀವ ತಳೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರಾಗಿ ಬೀಸುವ, ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವ, ಅಥವಾ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲ, ಅವುಗಳು ಶ್ರಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಅಂಶಗಳು ಜಾನಪದದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮ ಮತ್ತು ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ, ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಹರಡಲು ಅಕ್ಷರ ಅಂದರೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಜಾನಪದವು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಮಾಜದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ಜಾನಪದ ತನ್ನ ಮೂಲ

ಬೇರುಗಳಿಂದ ಅಕ್ಷರದ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಎದುರಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿರೋಧಾಭಾಸವಿದೆ. ಜಾನಪದವು ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗಲೇ ಅಕ್ಷರದೊಳಗೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿತು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶ. ಏಕೆಂದರೆ, ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದಾಗ ಅದರ ದನಿಬನಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಜಾನಪದದ ಮೇಲಿನ ಸವಾಲುಗಳು:

ಆಧುನಿಕತೆಯು ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ, ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದೆ. ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವಳಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಗರದ ಬಾಲಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮಾತು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಕೈಮಗ್ಗ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಂತಹ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅವನತಿ ಕಂಡವು. ಆಧುನಿಕ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಂತಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳು ಹಾಳುಗೋಡೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವನಶೈಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿತು, ಇದರಿಂದ ಪರಂಪರೆಯ ಜ್ಞಾನವು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿತು.

ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ವೀರಗಾಸೆ, ಪಟದ ಕುಣಿತ, ಮತ್ತು ಸೋಮನ ಕುಣಿತದಂತಹ ಕಲೆಗಳು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಚರಣಾತ್ಮಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಕಲೆಗಳು ಊರಿನ ಜಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದವು, ಆದರೆ ಈಗ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಕೋಲಾಟದಂತಹ ಆಚರಣೆಗಳು ಮೂಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿವೆ. ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ಇದು ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ತಂದೊಡ್ಡಿದೆ. ಇದು ಆಧುನಿಕತೆಯು ಜಾನಪದವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾವಯವ ಸಮುದಾಯದ ಬದುಕಿನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಕೇವಲ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಅವನತಿಯು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಾಗಿ ರಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪರಂಪರೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೈದ್ಯ

ಪದ್ಧತಿಯು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ವಿದೇಶಿ ಔಷಧಿ ಕಂಪನಿಗಳು ರೈತರು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿನಗರಗಳನ್ನು ಟೊಳ್ಳಾಗಿಸಿದವು. ಪರಿಸರದ ನಾಶವು ಕೂಡ ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದ ಒಂದು ದುರಂತವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ತಾನು ಕುಳಿತ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನೇ ಕಡಿದಂತೆ ಪರಿಸರ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಹೋಲಿಕೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮದ ಆಳವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದದ ಪುನರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತತೆ:

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಜಾನಪದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಅನಗತ್ಯ ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಕರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಾನಪದವು ನಿಂತ ನೀರಲ್ಲ, ಅದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂಚಲನೆ, ಪರಿವರ್ತನೆ, ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ, ಅದು ಅವಿನಾಶಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ತರ್ಕ. ಇಂದು ನಾವು ಬದುಕುತ್ತಿರುವುದು ಇಂದಿನ ಜಾನಪದ. ಇದು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವಿಧಾನ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಗಳ ಒಡಲಿಂದಲೇ ಹೊಸ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ ನವಮೌಖಿಕತೆ, ಇದು ಇಂದಿನ ಜಾನಪದದ ಹೊಸ ರೂಪವಾಗಿದೆ.

ಈ ಹೊಸ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಸ ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜಾನಪದ, ನಗರ ಜಾನಪದ, ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಜಾನಪದದಂತಹ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಇಂದಿನ ಬದುಕಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾನಪದದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ರೂಪಾಂತರಗಳು ಜಾನಪದವು ಕೇವಲ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯವಾಗಿರದೇ, ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜವು ತನ್ನದೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಪರಂಪರೆಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂಚಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ವೈದ್ಯದತ್ತ ಮತ್ತೆ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಅವಘಡಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಒಂದು ಪರ್ಯಾಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ, ಜಾನಪದದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದರ ಜೊತೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಲಿಂಗಭೇದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ

ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತಹ ಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಯ್ದು ಕಟ್ಟುವಾಗ ತುಂಬಾ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿವಿರೋಧಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನವು ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವಿನ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂವಾದವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ: ಅಂತರಸಂಬಂಧ:

ಕನ್ನಡದ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜಾನಪದದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅಲಂಕಾರಿಕವಾಗಿ ಬಳಸದೆ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳ ಜೀವದ್ರವ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದೆ. ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಧುನಿಕ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಜನಪದದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಜಾನಪದ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಸಿರು ಹಾಗೂ ಮಿಡಿತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಜಾನಪದದ ಅಥವಾ ದೇಸೀಯತೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು, ಮತ್ತು ಅವರ ನಾಟಕಗಳು ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ನಾಟಕಕಾರರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಕಂಬಾರರ 'ಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ' ನಾಟಕವು ಎ. ಕೆ. ರಾಮಾನುಜನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಜಾನಪದ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಇದು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ, ಜೀವ ಆತ್ಮಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಂತಹ ಆಧುನಿಕ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳನ್ನು ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ, ಜೋಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ನಾಟಕವು ಫಲವತ್ತತೆಯ ಮಿಥ್ ಅನ್ನು ಉಳುವವನೇ ಹೊಲದೊಡೆಯ ಎಂಬ ಸಮಾಜವಾದಿ ತತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದಿದೆ. ಇದು ಜಾನಪದವು ಆಧುನಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಮತ್ತು ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು ಕಂಬಾರರ ಆರಂಭಿಕ ಕವನ ಸಂಕಲನ 'ಹೇಳತೇನ ಕೇಳ'ದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಭಾಷೆಗೂ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೂ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡರ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೂಡ ಜಾನಪದದ ಆಕರಗಳಾಗಿವೆ. ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ, ಮಾಸ್ತಿ, ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ ಮೊದಲಾದವರು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತಾತ್ವಿಕ, ಅನುಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಬರಹಗಾರರು ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ದೇಶಿಯ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಜಾನಪದ ಎಂಬ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ,

ಜಾನಪದವನ್ನು ಕೇವಲ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸ್ವತ್ತಿನಿಂದ ಹೊರತಂದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಯನವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕೊಡುಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ . ಜೆ. ಥಾಮ್ಸ್ ಅವರು 1846ರಲ್ಲಿ ಫೋಕ್ಲೋರ್ ಪದವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನವು ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತರಶಿಸ್ತೀಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿತು.

ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಕೇವಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಅಂತರಶಿಸ್ತೀಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಇವರ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಮಾರೋಪ:

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವು ಕೇವಲ ಸಂಘರ್ಷವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾದ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾನಪದವು ಕೇವಲ ಸತ್ತ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಜೀವಂತ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯ ಜಾನಪದವಾಗಿ ಸದಾ ಹೊಸ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನವಮೌಖಿಕತೆಯಂತಹ ಆಧುನಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಜಾನಪದವು ತನ್ನ ಮೂಲ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಹೊಸ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ (ಪರಿಸರ ನಾಶ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು, ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳ ಅವನತಿ) ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಜಾನಪದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿದೆ. ಜಾನಪದದ ಅಧ್ಯಯನವು ಕೇವಲ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಒಂದು ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಒಂದು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜವು ಜಾನಪದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿವಿರೋಧಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಜಾಗರೂಕತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಈ ನಿರಂತರ ಸಂವಾದವು ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಲನಶೀಲತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ:

- » ವಿಜ್ಞಾನತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಸಂಪುಟ)(ಸಂ): ಟಿ.ಆರ್. ಅನಂತರಾಮು, 2015 ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ 14ನೇ ಸಂಪುಟ. (ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಕಲನ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ– ಆರಂಭದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು' (ಆದ್ಯನಡ್ಕ ಕೃಷ್ಣಭಟ್) ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಗಂಗೋತ್ರಿಯಿಂದ ನ್ಯಾನೋ ಸಂಗತಿಯವರೆಗೆ' (ಬಿ.ಎಸ್. ಸೋಮಶೇಖರ್) ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ).
- » ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂದರ್ಭ (ಲೇಖನ) ಡಾ. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಕೆ. 2023 ಕ್ರಿಸ್ತು ಜಯಂತಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಂಪುಟ 2, ಸಂಚಿಕೆ 2; (ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೊಸ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ. ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ)
- » ನವಕರ್ನಾಟಕ ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಘಂಟು(ಸಂ): ಟಿ.ಆರ್. ಅನಂತರಾಮು ;ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸುಮಾರು 14,000 ಪದಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು.
- » ಫ್ಲಾಪಿಯಿಂದ ಫೇಸ್ಬುಕ್ವರೆಗೆ ಟಿ. ಜಿ. ಶ್ರೀನಿದಿ ಪ್ರಕಾಶನ 2012 (ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕುರಿತು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕೃತಿ).
- » ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕೆ.ಪಿ.ರಾವ್, ಟಿ. ಜಿ. ಶ್ರೀನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, 2013 (ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕುರಿತ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ).
- » ನುಡಿಯ ನಾಳೆಗಳು ಟಿ. ಜಿ. ಶ್ರೀನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, 2018 (ಭಾಷಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ).
- » ಕನ್ನಡ ತಂತ್ರಾಂಶ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಸಿದ ಸಾಹಸಿ ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ; ವಾರ್ತಾ ಭಾರತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳು, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 15, 2017.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಕೃತಿಗಳು:

1. ಸುನಂದಮ್ಮ ಆರ್., (1994), ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಅಂಶಗಳು, ಲಾವಣ್ಯ ಮುದ್ರಣ, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ನಾಯಕ ಹಾ.ಮಾ., (2012), ಸಂಪ್ರತಿ, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ನಾಯಕ ಹಾ.ಮಾ., (2015), ಜಾನಪದ ಸ್ವರೂಪ, ಗೀತಾಂಜಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, (1964), ಹೇಳತೇನ ಕೇಳ, ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೆಗ್ಗೋಡು.
5. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, (1968), ಬನ್ನೀಸಿ ಹಾಡವ್ವ ನನ್ನ ಬಳಗ, ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೆಗ್ಗೋಡು.
6. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, (1972), ಜೋಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.
7. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, (1991), ಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.
8. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, (1985), ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.